Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Auteur
[redacted]

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

TER BESLISSING
Datum
14 september 2022

Kenmerk
DGKE-DE / 22473811

Bhm: 22481298

Kopie aan
[redacted]

Bijlage(n)

nota

Beslisnota – verduurzaming energie in Caribisch Nederland

Parafenroute

[redacted]

Mede namens/met akkoord van Staatssecretaris Koninkrijkrelaties en Digitalisering

Aanleiding

Het kabinet heeft een grote ambitie voor hernieuwbare energie in Caribisch Nederland, zowel vanwege duurzaamheid, als betaalbaarheid.
Via deze Kamerbrief informeert u de Tweede Kamer over de versnelde overstap naar duurzame elektriciteitsproductie op Bonaire, Sint Eustatius en Saba en de kabinetsbijdrage hieraan van 33,6 mln. euro.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd de Kamerbrief Verduurzaming energie in Caribisch Nederland te ondertekenen.

Kernpunten

- Het Coalitieakkoord beoogt een versnelde overstap op volledige duurzame energie (primaire EZK-focus) en het betaalbaar houden van nutsvoorzieningen (primaire BZK-focus). Dit is in lijn met de wensen van de openbare lichamen van Caribisch Nederland.
- Het TNO rapport 'Opties voor klimaat neutrale energievoorziening in Caribisch Nederland' valideert de verduurzamingsplannen van de openbare lichamen, elektriciteitsbedrijven en het ministerie EZK.
- Met deze verduurzamingsstap behalen de eilanden gezamenlijk gemiddeld 80% duurzame elektriciteitsproductie.
- Het kabinet investeert 33,6 mln. euro in deze verduurzamingsstap, waarbij incidenteel 7,1 mln. euro vanuit de CN-envelop en 26,5 mln. euro vanuit onder andere SDE++ middelen.
- De verduurzamingsplannen op **Bonaire** worden geraamd op 84 mln. euro en kunnen volledig bekostigd worden door de private elektriciteitsproducent Contour Global. Subsidie voor Bonaire is bij de huidige hoge olieprijzen niet

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Kenmerk
DGKE-DE / 22473811

nodig voor de verduurzaming, maar werkt wel door in de betaalbaarheid van de elektriciteit. Door de plannen stijgt het aandeel duurzaam van 25% naar 75 à 80% in 2025.
- In een overleg met de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering hebt u besloten om 10 mln. euro subsidie te verlenen aan beleidsdeelneming Bonaire Brandstof Terminals ten behoeve van de betaalbaarheid.
- De verduurzamingsplannen van **Sint Eustatius** zijn geraamd op 11,7 mln. euro. Gezien het beperkte eigen vermogen van elektriciteitsproducent Stuco en de kleine afzetmarkt geeft u Stuco 10,1 mln. euro subsidie. Stuco zal de resterende 1,6 mln. euro uit eigen financiering bekostigen. Door de plannen stijgt het aandeel duurzaam van 38% naar 55 à 60% in 2024.
- De verduurzamingsplannen van **Saba** worden geraamd op 20,8 mln. USD. Een deel van de projectkosten wordt gedekt vanuit een Europese subsidie van netto 3,5 mln. euro. U hebt besloten om 13,5 mln. euro subsidie te verstrekken, gezien het beperkte eigen vermogen van elektriciteitsproducent SEC en de extreem kleine afzetmarkt. Door de plannen stijgt het aandeel duurzaam van 40% naar 100% op gemiddelde dagen. Saba heeft de hoogste elektriciteitstarieven van het Koninkrijk, hierdoor is een flinke besparing op brandstof hier het hardste nodig.
- De subsidies voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn goedgekeurd door de ministerraad in de Augustusbesluitvorming 2022 en zijn bekend gemaakt via de Miljoenennota 2023.

Toelichting

Ambities Coalitieakkoord en financiële overwegingen
In het Coalitieakkoord is over Caribisch Nederland opgenomen:
"We geven invulling aan de herijking van het sociaal minimum. Dit doen we onder meer door […], het betaalbaar houden van nutsvoorzieningen en een versnelde overstap op volledig duurzame energie, […] zodat de vaste lasten voor nutsvoorzieningen dalen." Voor onder andere deze ambities is er 30 mln. euro structureel vrij gemaakt in de zogenoemde CN-enveloppe. Hieruit wordt nu eenmalig 7,1 mln. ingezet voor de verduurzaming van de elektriciteitsproductie. Voorts is in het Coalitieakkoord opgenomen " […] regelingen voor duurzame energieproductie (SDE++) open te stellen voor aanvragen uit het hele Koninkrijk".

Hieraan geeft u nu voor Caribisch Nederland invulling door de inzet van middelen uit de SDE++ voor de verduurzaming.
Het uiteindelijke exacte effect op de elektriciteitsrekening is vooraf moeilijk te ramen. De verduurzaming bespaart op de hoeveelheid fossiele brandstof die gekocht moet worden. De wereldolieprijs is zeer volatiel. Bij de huidige brandstofprijzen leidt de verduurzaming op alle drie eilanden naar verwachting tot een verlaging van het eindgebruikerstarief.

Overigens zijn de kosten van de duurzame productiemiddelen het afgelopen jaar gestegen, vooral van windturbines. Dus de kosten van de investeringen zijn pas zeker zodra de contracten voor de bouw getekend zijn.

Uitvoering

De elektriciteitsbedrijven van de drie eilanden hebben in de afgelopen jaren zelf plannen ontwikkeld voor verduurzaming met zonneweides, windturbines en batterijopslag. Deze plannen komen op elk van de drie eilanden nu in de fase van het opstellen van offerteverzoeken, aanbesteding of het contractueel aangaan van turn-key-bouwprojecten. Een deelproject op Bonaire, namelijk de aanleg van een zonneweide, is inmiddels in de uitvoeringsfase.

Uitvoering subsidie en rol Bonaire Brandstof Terminals

- BBT heeft immers naar aanleiding van een Kamermotie een statutaire doelstelling om verduurzaming te steunen.
- De financiële constructie is als volgt.
    - BBT heeft in 2021 10 mln. euro eigen vermogen ontvangen ten behoeve van verduurzaming. BBT wordt dus hoe dan ook eigenaar van een deel van de duurzame productiemiddelen. Hier komt nu 10 mln euro subsidie bij.
    - BBT kan zijn aandeel vergroten met vreemd vermogen.
    - BBT verhuurt zijn aandeel; ContourGlobal blijft de feitelijke producent.
    - Deze verhuurprijs wordt lager doordat BBT subsidie krijgt.
    - Door de lagere verhuurprijs wordt productie voor ContourGlobal goedkoper. Dit werkt door in de eindgebruikerstarieven.
    - ACM houdt op dit alles toezicht.
- De financiële bijdrage van het kabinet is in lijn met het kabinetsbeleid en geeft ook uitvoering aan de motie Kuiken (juni 2021) om Bonaire te "faciliteren bij het spoedig verkrijgen van voldoende middelen/subsidies om het verduurzamingsplan uit te voeren op een wijze die bijdraagt aan een structurele verlaging van de tarieven".